

Stand by America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice to all

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 14

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY FEBRUARY 4th 1920

LETO XXIII. — VOL. XXIII.

Jugoslavani se ne podajo Italijanom.

Poroča se iz Pariza, da zavestniki z nekakim resnim nemirom gledajo na gibanje v Jugoslaviji, ki se je začelo, ko so zavestniki sklenili, da dajo vso prednost Italijanom pri rešitvi Jadranskega vprašanja, a Jugoslavo postavijo v kot. Ves narod v Jugoslaviji, brez ozira, ali je Srb, Hrvat ali Jugoslovjan, je danes edin, da so zavestniki strahovito osleparili Jugoslavijo ter ji pokradli cele pokrajine. Tozadevno nam poroča infor-macijski biro države SHS iz Washingtona:

Jugoslovanska vlada sprejema vsak dan mnogobrojne telegrame, v katerih se protestira rešitev Jadranskega vprašanja od strani zavestnikov. Jugoslavo pozivljejo svojo vlado, da odbije vsako rešitev tega vprašanja, ki ne bi odgovarjala pravičnim zahtevam Jugoslovancev. Posebno častopisje je zadnje čase jako vznemirjalo proti Italijanom. Belgrajska "Epo-ha" piše: Predno bo vlada (jugoslovanska) dala Parizu odgovor na ultimatum zavestnikov, naj se čuje narod, ki je odgovoril na primeren način na ultimatum. Odgovor naroda je: Ne! Mi smo trpeli dosti dolgo, dali smo dosti koncesij, preveč smo debatirali o pravičnosti naših zahtev. Po tem dolgem prerekanju in naporu, katerega smo imeli, da se vzdržimo na površini, je bil naš od-govor, ki prihaja iz globočine duše, močan in nepričakovan, toda iskren. Mi vsi smo prepričani, da jugoslovanska vlada ne bo odgovorila drugače zavestnikom kot kakor je odgovoril narod, kot je spregovoril predsednik Wilson... "Trgovski Glas-nik", list za trgovino in in-dustrijo piše: Ultimatum, ki nam je poslan iz Pariza, da bi se zadovoljili imperialistični Italijanski krogi, stavlja naš narod pred zgodovinski dogodek, od katerega je odvisna usoda naše države. Konstantiramo z zadovoljstvom, da se tako vlada kot narod zavedata svoje odgo-vornosti. V slučaju, da Itali-ja ne sprejme našega odgo-vora, je ležeče na Angliški, Franciji in Ameriki, da reši-jo naš spor z Italijani. Naših pravičnih glav ne bomo nikdar klonili pred nesramni mi zahtevami Italijanov.

— V petek 6. febr. se vrši seja dr. Sokol. Prošeni so vsi bratje, da se v polnem številu udeležijo, ker je na vrsti več poročenj iz stare domovine. Seja je v navadnih prostorih SND. ob 8. zv. Tajnik.

— Pisma imajo v uredništvu Pavel Schneller in Jernej Mavko.

— V Clevelandu je zadnje čase toliko umorov, da časo-pisje komaj sproti poroča o vseh slučajih. Komaj so dog-nali identičnost umorjenih treh Italijanov, je bila že umorjena neka gledališka igralka in pesalka, Frances Altman-Stockwell. Njene to-varišice pravijo, da je šla v soboto zvečer v družbi nekega mornarja okoli polnoči iz hotela in se ni vrnila več. Po liciji sedaj išče mornarje, prišla jih je pet, pa noben ni pravi. Dekle je bilo zada-vljeno in zastrupljeno.

— Cena jugoslovanski kro-ni se je nekoliko dvignila. Danes je 100 kron za \$1.10.

Tudi smrt ima ne-prijetne posledice

Poročali smo zadnjič, da namerava mesto upeljati li-cenco, ki bo veljala \$200 na leto, na vse pogrebne. Re-kli smo, da hočejo tudi smrt podražiti. Sedaj so pa tudi grobove podražili. Direktor katoliških pokopališč, E. R. Duffy, naznanja da velja od 1. febr. naprej navaden grob, kjer se pokopava enega po-leg drugega, \$20., srednje vr-ste \$16.00 in otroški grobovi, oziroma jame pa \$12. Zadnje leto so se podražili veliki grobovi iz \$15 na \$18, otroč-ji pa iz \$5 na \$10, in sedaj je nova podražitev. K temu bi bilo pripomniti toliko: Cena za otročje grobove je na vsak način pretirana. Znano je, da imamo mi Slovenci mnogo otrok, katerih mnogo umre, in Slovenci bodejo precej ču-tili to podražitev, dočim Irci in drugi nimajo otrok, vsaj mnogo ne ter se jim torej po dražitev ne bo poznala. Ali ne bi bilo umestno, ako bi na ši slovenski župniki, zajedno s hrvatskimi in drugimi slo-vanskimi naredili prošnjo na uravo pokopališča, da se to-zadevno kaj ukrene in zmanj-ša pristojbina za otročje gro-bove? Mi mislimo, če se stvar prijavno in temeljito razloži dotičnim oblastem, da se da kaj ukreniti. Saj tarejo naše-ga človeka nadloge in dragi-nje že povsod, in ko se mu je podražilo celo življenje, naj ga vsaj po smrti pustijo pri miru. Radi bi o tej zadevi še kaj slišali.

— V nedeljo je priredilo dr. Soča v Collinwoodu svoj dru-gi koncert. Prizadevanje društva gojiti lepo slovensko petje je bilo lepo poplačano. Velika dvorana krasnega collinwoodskega Slovenske-ga Doma je bila polna, zna-menje, da se naši rojaki do-bro zanimajo za umetnost, ki blaži človeške čute. Koncert dr. Soča je bil izvrstno pri-rejen in tudi vsa druga navzo-ča društva so častno rešila dano nalogo. Takih priredite-jev je vse premalo, in občins-tvo naj vselej, kadar je na programu kaj enakega, poka-že z obilno udeležbo, da zna-čeniti trud in prizadevanje. Potem dobijo pevci in igral-ci zavest in veselje do nadalj-nega dela. Dr. Lilija v Collin-woodu je pred kratkim upri-zorilo krasno igr "Mati". I-gra je teška, zahteva mnogo truda in poznih noči za de-lavca, da se izvežba. Ne da bi čenili vse to, so "reporter-ji" narobe pravnega lista šli in brezobzirno napadli priredite-vev, brez vsakega vzroka. Nihče ne more pričakovati, od naših slovenskih delav-cov, da bi bili izvežbani igral-ci ter tekmovali s člani naj-boljših gledališč, katerim je igranje poklic. Toda lahko pa rečemo, da so naši rojaki, ki so uprizorili igr "Mati" rešili svoje vloge tako vzorno, da smo bili presenečeni. Iz go-le zavisti jih je nerodni in nevesči "reporter" narobe-pravne; Urše kritiziral. Ob-činstvo je to obsodilo, kar se je jasno pokazalo pretečeno nedeljo v dvorani St. Doma, ko je moral "reporter" "mu-fati". Mi rečemo le: Raje po-magajte, kakor pa razdirajte. Dajte mlademu društvu kredit, ki se toliko trudi za narodno stvar

— Družini John Cimper-man v West Parku je umrla hčerka Slavka, stara 4 in pol mesece.

Ali je 500 sloven-skih otrok v mestu?

Lahko bi porabili ta pro-stor za kake novice, ki bi mo-goče zanimale enega ali dru-gega čitatelj bolj; toda naša dolžnost je kot glasilo Slo-venske Dobrodelne Zveze da naredimo kar je v naši moči za procvit in napredek Zve-ze. Danes smo zopet pred vami glede Mladinskega od-delka Zveze. Vprašamo vas, slovenski stariši, člani in čla-nice Zveze, ali imate vsi sku-še za 100 otrok? Kje je vaša mladina, da je ne vpiše-te k najbolj varni in napredu-joči slovenski podporni or-ganizaciji? Vrhovni odbor Zveze je storil vse v svoji moči, da vam olajša pridobi-tele malčkov k Mladinskemu oddelku, toda odziv ni tak kot bi moral biti. Država ne dovolj poslovanja v Mladin-skem oddelku, dokler nima-mo skupaj 500 otrok. Od zad-njega časa so pristopili sle-deče: Pri dr. št. 8. Josipina Valentič 5 let, Fanny Valen-čič 7. Pri št. 12. Emil Križ-man 2, Wm. Janchar 3, Fred Križman 4, Mary Janchar 7, Dorothy Križman 9, John Janchar 10. Pri št. 17. Frank Anžlovar 3, Viktor Anžlovar 7, Anton Anžlovar 8. Pri št. 18. Frances Vidervol 4, Fr. Merhar 9 let. V drugi raz-redu: Pri št. 5. Jakob Tekavec 13, Frank Lenče 14. Pri št. 17. Mike Kraiz 13, Andrej Kraiz 14 let. Pri št. 18. Jos. Merhar 14 let. Vseh otrok do sedaj skupaj prijavljenih in vpisanih je 147. Manjka jih še torej 353? Kje pa so? Za-kaj jih skrivate doma? Pred no jih ni 500, se delo ne more začeti. Pomnite, da je zdrav niška preiskava zastoj, in vrhovni odbor je odločil, da dobi vsak član, ki vpiše otro-ka v Mladinski oddelk 25c. nagrade od vsakega otroka, dokler jih ni 500 vpisanih. Torej društva, tajniki, urad-niki, člani in članice, na no-gel! Zdrami se Cleveland! Naredili smo že marsikatero teško stvar, in ti smola, da ne bi vpisali 500 otrok v naj-bolj sigurno slovensko orga-nizacijo. Vsa društva enako na delo. Dobičček bodele ime-li vsi. Dajte da bomo čim-prej lahko veselo zapisali: Delo je dovršeno. 500 otrok je organiziranih v Zvezi.

— 520 novih slučajev influ-ence je bilo poročanih, toda ti slučajni niso nevorni. Sploš-no se opaža, da ljudje letos ne umirajo za influenco kot so lansko leto. Iz Indije je dospel dr. Edal Behram, ki uživa precej spoštovano zdra-vniško ime, in se izjavil, da surovo sočivje umori bacile influence. Zelje, pesa, jabol-ka in orehi so jako dobra sredstva proti influenci. (Včasih je bilo pa žganje.)

— Poroča se iz Washingto-n, da je ameriška vlada na-kupila 17.000 mrtvaških ra-kev, da v njih prepelje trupla onih ameriških vojakov, ki so bili ubiti na bojiščih v Franciji. Krste so veljale vladno \$1.104.508.

— Dr. Sava, št. 87 SSPZ je darovalo S. N. Domu \$5, ker ne bo imelo družabnega več-er. Objednem je dr. kupilo 20 delnic Doma, katere je ta koj plačalo.

— Clevelandu primanjkuje učiteljev in učiteljic. Kakih 50 šolskih razredov je brez pouka. Mnogo učiteljic je bolnih na influenci. Nekate-re so si pa izbrale drug po-klic, kjer bolje zaslužijo kot z učenjem otrok

Sodnik je milosten z nasprotniki vode

V ponedeljek je bil sodnji dan za vse one umetnike, ki iz rozin, češpelj, marelic, ja-bolk, jesiha, hrušk, banan, sliv ali limon izdelujejo na svojih domovih "okrepčilno kapljico". Bil je idealen dan na United States sodniji, go-ri v tretjem nadstropju. Zu-naj se je topil sneg, voda je silila v čevlje, (oh, voda, ki nikdar v čevljih ni dobra, kaj šele v želodcu), in v dvoranu je svetilo solnce tako prijaz-no in usmiljeno, da so se sve-tili kot baker rudeči nosovi žganje-tvorcev, in da je sod-nik Killits našel usmiljenje z večino obtožencev. Kdo bo neki strog ob tako lepem dne-vu! 60 grešnikov je bilo pred sodnjim stolom, med njimi 18 naših dragih rojakov in kakih 25 "bratov Hrvatov". Ne vemo, ali je naš jugoslo-vanski narod "ekspert" v iz-delovanju "domače kaplje", ali nam je narava podelila posebni dar za to, skrajka. Jugoslavo so bili "v večini". Pa nič zato, velik greh ni bil, in tudi sodnik Killits je bil takega mnenja. Jugoslo-vani so dobri in lojalni dr-žavljeni, in malo kapljic okre-pčila ni smrten greh. In tako so se vršile sodbe: Prvih 14 grešnikov je dobilo po \$100 kazni, kakih pet je bilo obsu-jenih na 30 dni zapora, 12 jih je dobilo \$10 kazni, in po tem so prišli na vrsto oni, po številu 8, ki so dobili 5 do-larjev kazni, nekatere je go-spod sodnik spustil brez kaz-ni, nekatere je dal "zapreti" za 1 uro, (Bog ga blagoslo-vi), nekega Hrvata pa, ki je dejal, da se kmalu poroči, in nima časa sedeti za kazen v ječi, je sodnik takoj spustil in mu rekel naj se čimprej poroči.

Tako se je končal sodnji dan na zvezini sodniji v pon-deljek. Bila je že štiri ure po poldne, ko se je sodnik od-dahnil. Jeruzalem, ali je bi-lo to delo! Zadnji solnčni žarki so se poslavljali pri ok-nih sodnje dvorane, obtožen-ci, ki so bili oproščeni, so zmagoslavno korakali iz dvo-rane, zunaj je bila voda na cesti voda, sneg je silil v čev-lje, in hiteli so domov — da se pokrepčajo — saj veste s-kom! Oj blažena prohibicija, koliko dobrot storiš člove-štvu! Toda ako na pravi sod-nji dan ne bo več kazni za one, ki skušajo z izdelova-njem "krepčila" pregnati in-fluenco, tedaj — mirna Bos-na! Bog daj dolgo življenje vsem sodnikom, ki imajo usmiljenje z grešnim našim narodom! Steto jim bo v za-sluge za njih lastne grehe na pravi sodnji dan, ko se bo-de-jo prohibicionisti-kozli — ločili od žganjetvorcev-jag-njet!

— Fr. Hudovernik je dobil iz Ljubljane vzorce krasnih slik, ki predstavljajo narod-no nošo naših Slovencev, dela naših slovenskih umetnikov. Slike so jako primerne za v-okvir. Kdor jih hoče naročiti naj se obrne na 1052 E. 62nd St.

— Poroča se, da ožkar vla-da prohibicija je veliko manj zločinov v Clevelandu. Na drugem mestu se pa poroča, da zahteva policijski načel-nik 15 novih detektivov, ker sedajni v očigled tolikim u-morom in ropom ne zadostu-jejo. Kdo ima torej prav? Po-licija ali agenti vode?

Boljševizem je smrt idealov demokracije

Da je boljševizem smrtna nevarnost za delavce, to pri-znavajo danes ne samo na-vadni misleci, pač pa celo in-teligenčni socialisti, ki mi-slijo nekoliko dalje kot pa naši "kranjski sodrugi" v Chicagi. Pretečeno soboto se je vršil ljudski shod v Grays Armory, kjer so govorili o boljševizem John Spargo, ki je odstopil iz socialistične stranke, ker je slednja podpi-rala Nemčijo ter Charles Ed-ward Russell, inteligenčni ameriški mislec. Spargo je dejal: Boljševizem v Rusiji je vlada brutalne sile nad ideali svobode! — Tako se je izjavil človek, ki je osivel v svojem boju za delavske pravice, ki je posvetil vse svoje življenje zboljšanju razmer med delavci. V dvora-ni se je zbralo nad 1000 oseb da slišijo "resnico o Rusiji". V dvorani se je nahajalo tudi nekaj boljševikov, kateri pa so se kmalu sramotno umak-nili, ko so slišali besede res-nice. Mr. Spargo je dejal: Boljševizem ni nič novega. Prvi boljševiški tiran v Ru-siji je bil car Peter Veliki, a vreden njegov naslednik je bil car Nikolaj. Usoda delav-cov v Rusiji je strašna. Tam ni danes nobene delavske vla-de. Nobenih volitev ni bilo odkar so boljševiki na krmi-tu. Lenine je odpravil vsa de-lavska zastopstva. Rusija je danes v krempljih avtokracije. Nihče se ne drzne dvigni ti svojega glasu v protest, kaj ti življenje zgubi, kdor pro-testira. Boljševizem je tri-umf brutalne sile nad ideali demokracije in svobode. Lo-gika boljševikov je rabiti svoje najbolj surove moči, da prepričajo ruskem narodu osvoboditev. Boljševizem, kot se je izjavila Rosa Lux-emburg, nemška radikalka, ne pomeni drugega kot spre-membo imen v vladi. Prej je bil car Nikolaj Romanov, da-ne je car Nikolaj Lenine.

Boljševiki so prepovedali vsak štrajk delavcev. Kmeti so prisiljeni pustiti svoje de-lo ter vzeti orožje v roke. De-lavci ne smejo imeti svojih zborovanj, in strašen terorizem je odpravil svobodne govore, časopise in shode. Tako strašnega zatiranja, kot ga uživa danes ruski delavec še nismo prej videli. Koneč-no je Spargo dejal: "Jaz ne verujem v diktatorstvo pro-letarijata ali sploh kakega drugega razreda v nobeni de-želi. Toda boljševizem je še nasilnejša stvar kot to. Ka-dar mi hočemo, tedaj naredi-mo iz Amerike kar hočemo. Tu ne potrebujemo dinami-ta in umorov. Mi potrebujemo revolucijo družabne za-vednosti. Kar se tiče mene, odklanjam boljševizem, s ko-reninami in vejami, kajti bol-ševizem pomeni uničenje vse-ga, kar vam je najdražje na svetu. Ekonomično in zgodo-vinsko je boljševizem največ-ja budalost in bedastoča. Boljševizem ima sam v sebi seme uničenja. Kadar nast-a revolta v Rusiji, podpiraj-te jo, ker z uničenjem boljševizma bodele pomagali ru-skemu narodu do svobode."

— Pismonoše zapuščajo svoje službe, ker so preslabo plačani. Iz Washingtona se poroča, da približno 50 pismo-no št. postu vsak dan službo po-celi Ameriki. Pismonoše niti toliko ne zaslužijo kot delav-ci na farmah.

5.000.000 otrok pred smrtjo lakote.

Washington, 3. febr. V ce-tralni Evropi je pet milijonov otrok izpod 15. leta, katerim grozi smrt radi lakote. Tri milijone izmed teh otrok se nahaja neposredno pred smr-tjo. Le če takoj dobijo hrano, takoj, se more tem otrokom pomagati. Na Dunaju, kjer je mizerija največja na sve-tu, in nikdar v zgodovini člo-veštva ni bilo še nikjer take-ga pomanjkanja kot je na Dunaju, umira 700 otrok iz-med 1000. Kar je hrana na Dunaju, jo razdeljujejo A-merikanci, ki so edini, ki po-šiljajo hrano na Dunaj. Na Poljskem je nadalje dva mi-lijona otrok, ki ne vedo kaj je tečna hrana. Drevesna skorja in zmrzjena trava je njihov vsakdanja hrana. Na Češkem je poldrugi milijon otrok vsak dan lačnih. Divje korenine in zelišča so edina hrana. V Jugoslaviji je neko-liko bolje, ker tam vlada še najboljše skrbi za hrano. Pred sednik Wilson je zadnji te-den opomnil kongres naj do-voli \$150.000.000 za strada-joče otroke, toda najbrž se ne bo zgodilo nič. Do spom-ladi bo v Evropi pomrlo pet milijonov otrok, če ne pride takoj pomoč.

— V nedeljo, 8. febr. ob pol 8. zvečer priredi pevsko dru-štvo "Lira" v Knausovi dvo-rani zanimivo gledališko predstavo "Revizor". Igra se še ni uprizorila na sloven-skem odru v Ameriki, zato pa opozarjamo cenjene roj-ake, da se te uprizoritve v naj-večjem številu udeležijo, kaj ti dobra zabava in še večji smeh sta zajamčena. Da pa cenjeni gledalci bolje razume-jo pomen igre, je treba da po-jasnimu nekaj točk vsebine. Komedijo "Revizor" je spisal ruski pisatelj Nikolaj Vasi-ljevič Gogol. Dejanje se vr-ši v malem ruskem mestu pred več desetletji. V igri vi-dimo življenje in šege ru-skega ljudstva, kako je ubo-go ljudstvo trpelo pod prit-iskom surovih, napol izobra-ženih ruskih uradnikov, ki so najprvo vselej gledali za svoj žep ter se nikoli brigali za državne dolžnosti. Prime-rilo se je, da je v istem času prišel v ono mesto neki lahko živec s svojim slugo in se nastanil pri krčmarju, ki mu je že grozil, da ga vrže na ce-sto, ako mu ne plača storje-nega dolga. Toda k sreči so ondotni uradniki pričeli su-miti, ako ni ta lahkoživec ta-kozvani "Revizor", ker se je znal prece j elegantno obnašati in jih pridobiti na svojo stran. Posodili so mu večje svote denarja, ne iz gosto-ljubnosti, ampak iz strahu, ker so mislili, da je državni nadzornik-revizor. S tem denarjem jo je mož odkuril. Drugi dan nato je prišel pravi revizor iz Petrograda. Le mislite si neprijetno iznena-denje... Kdor bo šel v ne-deljo k tej igri naj pusti do-ma vso žalost, pelin, slabo voljo, križpogled in čmer-nost. Imel bo dovolj dobre zabave, da jo bo pomnil šest tednov. Ne pozabite te lepe prireditve dr. Lira v nedeljo, 14. febr.

— V petek 6. febr. se vrši prvi sestanek odbora za izbi-ro načrta za bodoči S. N. Dom. Vsi oni, ki so bili iz-brani v ta odbor, naj se go-tovo udeležijo sestanka.

Problem cestne ze-leznice v Clevelandu

Mesto je konečno le prišlo do spoznanja, da je služba cestne železnice v Clevelan-du pod ničlo. V ponedeljek je imela mestna zbornica se-jo, pri kateri se je v načelu sprejelo sledeče predloge: Mesto bo dovolilo kompani-ji kupiti 50 voz in 50 trailer-jev za zboljšanje službe. To pomeni, da bo kompanija vsak dan 10.000 ljudi več transportirala. Te kare ve-ljajo \$1.200.000. Kare, ki vo-zijo na West Side, bodejo imele na Square, eno samo postajo. Isto se bo zgodilo pozneje s karami, ki vozijo na East Side. Tekom promet-nih ur, t. j. med 8. uro zjut-raj do 6. ure zvečer namera-vajo prepovedati dohod avto mobilom in drugim vozovom na Square. Predmestne ka-re, kakor Lake Shore Elec-tric, Southwestern, Northern Ohio Traction in druge bi smele izločiti in naložiti pot-nike samo na W. 3rd St. med St. Clair in Superior. Clark avenue in Union kare bi se morale spojiti v eno sa-mo črto. Kare na tej črti bi operirale od E. 131st St. in Corlett ave. do E. 116th St. do Union ave. do Broadway, po Broadway do Pershing ave. do Clark ave. in naprej. Ta črta bi bila potem enaka takozvanim "cross-town" program ter bi spajala za-padni in vzhodni del mesta. Na Square nameravajo po-staviti osem hišic za potnike. Železniški družbi se dovoli, da izda \$2.500.000 za novo opremo. Kot znano kompani-ja ne sme delati nobenih dol-gov niti ne sme ničesar plača-ti, če mesto ne dovoli. Ako bo vse to kaj pomagalo, da dobi Cleveland kaj boljšo potrebo pri ulični železnici, se mora počakati.

— Rojake opozarjamo, da plačajo račune za plin v naš-em uradu. Prihranite si pot in stroške vožnje v mestu. Iznebite se nepotrebnih in mnogokrat napačnih kolektor-jev, ki vas osleparijo za den-ar. Plačajte račune za plin v našem uradu in brez skrbi ste.

— Najnovejši štrajk v Cleve-landu je štrajk onih žensk, ki čistijo centralno policijsko postajo. V torek zjutraj so zaštrajkale. Zakaj? Policijski načelnik Smith je dal po-velje, da morajo ženske de-lati osem ur na dan, toda žen-ske protestirajo in hočejo le 6 ur in pol dela na dan. No-benih osem ur. Ob praznikih in nedeljah imajo prosto kot tudi v sobotah popoldne. Za čiščenje dobi vsaka \$65 na mesec. Imele bodo konfe-renco z načelnikom Smith-om, da se pobotajo.

— Zrakoplov, katerega se-daj izdelujejo v Clevelandu pri Martin Glenn Co. se bo udeležil tekme zrakoplovcev, ki se začne 4. julija letos. Zrakoplovci bodejo leteli oko-li sveta. Kdor pride prvi okoli dobi nagrado en milijon do-larjev.

IZ LORAIN, O.

Seja vseh delničarjev S. N. Doma se vrši v Lorain, O. dne 8. febr. ob 1. uri pop. v Virantovi dvorani. Naj se ra-di važnih stvari udeležijo vsi delničarji.

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

NA ROČNINA:
Za Ameriko - \$3.00
Za Evropo - \$4.00
Za Cleveland po pošti - \$4.00
Posamezna številka - \$c

Van pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
319 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

NO. 14. Wed. Feb. 4th 1920

Jugoslovani pod Laško dominacijo

Opomba uredništva: Ta članek je bil napisan za francoske časopise, iz obzirov do Lahov pa ga niti socialistični dnevnik "L'Humanite" ni hotel objaviti.

Ugovori, da bi izpolnitivo laških zahtev prišlo mnogo stotisoč Jugoslovanov, ki so se komaj osvobodili nemškega suženstva, pod se mnogo hujski laški jarem, pobijajo Lahi v svoji oficijelni spomenici s trditvijo, da državljeni Aostske doline, ki govorijo francoski, Slovani ob Nadiži, Nemci v Sedmih Občinah niso nikdar zapazili, da so podvrženi tujemu gospodarstvu, kajti njihova posebna individualnost je bila zmiraj upoštevana, in da Evropa ne bo nikdar motena po tožbah odrekanja pravic v škodo Nemcev ali Slovanov, ki vsled državnih sprememb pridejo na to stran novih laških mej.

Tudi Campolonghi v svojem članku od 14. pr. m. v "Petit Parisien" objublja Jugoslovanom, ki bi imeli priti pod laško gospodarstvo, iste narodne garancije, "dont celles concedees aux Français, aux Slaves, aux Allemands deja compris dan la nation italienne, fournissent d'ores et de ja un exemple eclatant et unique".

Kadar čujemo take trditve — in slišali smo jih že mnogokrat — se začudeno vprašamo, ali govori iz teh trditev silna ignoranca ali zloba, ki računa na nevednost drugih.

Kako se godi Francozom v dolini Aosta, nam na znano predobro pa nam je znan položaj Slovencev, živečih ob Nadiži v Italiji. V nacionalnem oziru so ti Slovenci enostavno brezpravni heloti. Na celem njihovem ozemlju ni niti ene slovenske šole. Učni jezik, knjige in ogromna večina učiteljskih moči v njihovih šolah so laške; učitelj ne sme slovenske besede spregovoriti, s svojim učencem.

Celo zunaj šole preganjajo slovenske knjige in časopise. Širjenje knjig "Družbe Sv. Mohorja", po večini nabožne vsebine, se je v laškem časopisju razkričalo kot "Agitazione antinazionale" in "propaganda panslavista". Tudi v rimskem parlamentu so nacionalistični poslanci klicali vlado na pomoč proti tej "panslavistični nevarnosti" in vlada jo je objubila. Skoraj 40 milijonski narod se boji 60.000 slovenskih kmetov!

Kakor v šoli, je slovenski jezik prepovedan tudi v vseh uradih. Niti na sodišču, kjer mora braniti svojo last in svojo slobodo, ne sme Slovenec spregovoriti niti ene slovenske besede. Stvari, ki jih v svoji knjigi "Slavia italiana" pri poveljuje dr. Podrecca, rodom Slovenec, po misljenju laški patrijot, o laški justici med Slovenci, so žalosten dokaz laške nestropljivosti v narodnem oziru. Ni ga sodnika, ki bi znal slovenski. Če kdo pred sodnijo ne odgovarja italijanski, ker ne zna, zarenči sodnik nad njim: "Ti si Italijan, torej moraš znati italijanski!" ali pa mu še celo naravnost reče, da je kriv, ker neče sodniku odgovarjati. Tolmači so nesposobni in tolmačijo drugo nego se je govorilo. Nek vesten sodnik je sam priznal, da na ta način ni mogoča pravica za Slovence in je prosil za premostitev. Svojo sliko o laški justici med Slovenci završuje dr. Podrecca s sodbo, da ona "ni ne preprosta, ne hitra in ne cena; procedura turška in če hočete, hotentotska, je gotovo bolj človeška in racionalna".

Le v cerkvi se še tolerira raba slovenskega jezika, a tudi tam se jo vedno bolj omejuje. V slovenske ali mešane občine se pošiljajo laški, slovensčine nezmožni duhovniki; slovenski duhovniki pa, ki niso zatajili svoje narodnosti, se denuncirajo in preganjajo kot "nevarni panslavisti". Po svetne inteligence laški Slovenci vsled pomanjkanja slovenskih šol nimajo in ne morejo imeti. Ze v najnežnejši mladosti se vceplja v šoli slovenskim otrokom zaničevanje do slovenskega jezika in na tako zaničevanje naleta tudi kasneje pri vsakem dotikanju z laško javnostjo. Ni torej čudo, ako je narodna zavest iz tega ljudstva skoraj že popolnoma izginila in se vedno bolj zožujejo njegove narodne meje.

In tako življenje naj bo vablilivo za Jugoslovane na severni in istočni jadranski obali? Ali naj se res zadovoljujejo s tem, da bodo smeli, kakor beneški Slovenci, dihati laški zrak, služiti kot laški vojak in plačevati laške davke? Ali so se zato borili stoletja in stoletja proti germanizaciji, da zapadejo sedaj italijanizaciji?

Ententa je vodila boj proti centralnim oblastim v imenu pravice in slobode; naj zna, da si mi laške "pravice in slobode" ne želimo. Naše ljudstvo v okupiranem ozemlju je že preveč izkusilo.

Zaprte naše šole, prepoved rabe našega jezika v javnih uradih, prepolne ječe in deportiranje naše posvetne in duhovne inteligence v Sardinijo in druge laške kraje nam jasno dokazujejo, kaj ima naš narod pričakovati od laške dominacije.

Italija ima zahvaliti svoje zedinjenje narodnemu načelu: pod njegovo zaščito je iz malega Piemonta nastala današnja laška vevlast. Temu načelu se ona hoče sedaj izneveriti; zgodovina nas pa uči, da ga ni še nobena država nezakaznjeno kršila. Ali bodo to uvaževali tisti, v katerih rokah je sedaj usoda našega naroda?

Nekaj modrih.
Trgovec Kellog se je pravkar vrnil iz Argentine, južna Amerika, in povedal, da je tam sedaj volne kot jo je bilo sploh kdaj prej. Kadar potrebujete novo obleko, pojdite v Argentino, spotoma pa ne pozabite ustaviti se na otoku Kuba, tam imajo tudi vso ameriško (ranjko) pijačo.

Skozi čeli dve leti se je po ročalo od vseh strani, da naroda v Rusiji umira od lakote. Sedaj se pa iz Pariza brz-

javlja, da je tam polna zaloga pšenice in drugega žita. Never mjud, Rusija bo to potrebovala, kajti če bodejo v Ameriki tako pridno lovili boljševe, kot so jih začeli ter jih pošiljali v Rusijo, bo tam kmalu žita zmanjkalo.

"Glas Svobode" trdi, da je bil naš urednik rojen na petek, dne 13. v mesecu, kar po meni nesrečo. Hvala, toda resnici na ljubo moramo povedati, da smo bili rojeni (te pogledjte, kako ponosno govori rimo "mi") v nedeljo, 4. julija, torej na dvakrat srečen dan, nedelja in 4. julij. Zato pa mi ne napadamo svojih koleg, ker smo zadovoljni in srečni, a Glas Svobode je mračna, zato pa drugim podtrkuje je, kar je njeno v nesreči. Sicer pa: iškabibi!

Zato se pa ponovno spominjamo one lepe arabske prislovice: Bolj je pameten oni, ki ne zna čitati (Glas Svobode), ki misli, da je vse resnica kar (Glas Svobode) napiše.

V stari domovini imajo ba je 22 političnih strank. Čemur se mi čudimo je, kje dobi vse stranke dovolj pristašev pri tako malem narodu.

V novem francoskem ministertvu se nahaja tudi neki minister, ki se piše — Isak. Samoosebni je umevno, da je dotični Isak prevzel — ministertvo trgovine.

Japonska pozivlje Kitajsko na dogovore glede shantunske provinc. Come to my parlor, said the spider to the fly.

Vsak začetek je težak. V Evropi so se toliko časa tepli in se še tepejo, da so pozabili delati. Od samih revolucij ne najdemo nobenega počitka. Punt tukaj, punt tam; delo se zanemarija, produkti zginjajo, lakota pritiska. Kadar bodejo želodci popolnoma prazni, tedaj bodejo zginile tudi revolucije, in začelo se bo z rednim delom.

Senator Thomas iz Colorade predlaga štrajk vseh tistih ki plačujejo davke. Živel senator! Sicer pa: ali se senator ne boji, da ga zaprejo kot bolj ševika in ga pošljejo brezplačno v Rusijo?

Ogromno angleško vojno brodovje je odplulo od otoka Malte proti Črnemu morju. Ta novica je vesela le za nekoga: za kozakeškega hetmana Denikina, ki bo dobil na tem brodovju varno zatočišče.

John D. Rockefeller se je izjavil da "šest-urno delo na dan je pomoč Satanu!" Mi zelo dvomimo, če je to res, kajti kot smo slišali, dela Satan 24 ur na dan.

Sicer Cleveland nima en milijon prebivalcev leta 1920 kot se je splošno pričakovalo, toda se prav lahko pomirimo, kajti imamo pa 28 milijonov več dolga kot pred desetimi leti. In to tudi nekaj šteje.

"New York Tribune" ponuja \$500 onemu, ki spiše najboljšo platformo za republikansko stranko. In urednik pristavlja zraven, naj bi bila platforma kratka. Mi zahtevamo nagrado, kajti tu je: **Give the boys a chance!** Prosimo, da nam pošljete ček.

Rachmaninoff, slavni ruski pianist, v St. Louisu ni hotel igrati, dokler mu niso objavili dvanajst steklenic dobre pive. Bravo, Rachmaninoff! Ako mi ameriški državljan ne moremo izvoziti ti kozarec vina, tedaj pričakujemo od evropskih gostov in umetnikov, da zaštrajkajo napram Ameriki. Mogoče se bo potem kaj obrnilo.

Senator Wadsworth pravi, da vlada ne bi smela kontro-

lirati ameriških železnic, toda v istem trenutku pravi, da bi morala vlada prepovedati vsak železniški štrajk. Ha, v Ameriki je polno javnih mož, ki neprestano priporočajo, da bi morala vlada opravljati vsa umazana dela, dobička pa ne bi smela delati nikjer.

NAŠIM FANTOM.

"Dol. Novice" pišejo:

Vojska je deloma že končana. Večina naših fantov in mož se je vrnila na svoje zapuščene domove. Mnogi so prišli po dolgih letih muke in trpljenja iz vjetništva tesnih spon. Eni so se vrnili čvrsti in zdravi, kakor so odšli od doma, drugi — reveži — pohabljeni za vedno. Komaj smo jih čakali, sinove naše domovine, a sedaj, ko so tukaj, ali smo jih v resnici veseli? Da, razveselili smo se jih, po zdravljajoč jih po dolgih letih nestrpnega čakanja, razveselili smo se jih tako, da so v trenutku pozabili vse trpljenje, kar smo ga prebili dolga leta nesreče.

Veseli smo naših fantov, a tudi zalostni smo jih. Dobro, poštene in zdrave mladičene smo poslali od doma, a kakšni so se vrnili? Domovina, ti si kakor zdravje, a plašaj gotovo, ko vidiš, kakšne sinove ti je vrnila tujina. Kje je ostala prikupljiva prijaznost naših fantov, kje njih zdrava šala, kje lepa domača pesem? Oh, kje? Vse so jim ukradli tujci zlobni, hudobni. Vzeli so, kar je bilo lepega v njihovih srcih in so jih zastropili s strašnim strupom vseh mogočih grdobij. Najzoprnejša izmed vseh je kletve v vseh jezikih posebno v laškem. Kdor zdaj kolne, kolne laško, kakor da ne bi imeli Slovenci izrazov za kletvine, ki jih prav nič treba ni. Je pa že tisočkrat lepši slovenski h. . . . "kakor laška" m. . . . a — se vsaj po "kranjsko sliši. Ali naši fantje? Kar nekam imenitno se zdi vsakemu, če zna laški, četudi samo kleti. Kakor kuga se je razpasla ta nesnaga po naših slovenskih krajih in vsaka druga beseda je laška kletve, grda tako, da mora biti poštenega človeka sram, ko sliši, da naši slovenski fantje tako surovo preklinjajo.

Najhujše pa je, da je od tega strupa otrovana že šolska mladina. Samo slučaj. Pridem v šolo. "Ta-le je pa klet!" — pravi Matijček, kazoč Janezka. Začudim se. Kako pa zna takle frkoliti, komaj kolmolec visok, kleti. "Kaj pa je rekel?" Matijček se zvija: "Povedal bi, pa me je sram". "Le kar povej, ne bo nič hudega, Matijček. Komaj spravi iz sebe: "p. . . . "No, Janezek, kje si se pa tega naučil?" "Saj naš Miha zmeraj tako pravi, pa sosedov Jurij ravno tako, pa sem slišal in sem rekel se jaz tako, pa so se mi smejali."

No, tako-le je, naši fantje, ki ste bili naš ponos in naša moč! Ni zadosti, da ste zastropljate z gradim strupom, ki ste ga prinesli od vseh strani sveta. Ali res niste videli in slišali pri drugih narodih nič lepšega, nič boljšega, kar bi bili vzeli s seboj za spomin, kakor te grde kletve? Če niso imeli tujci nič dobrega, kar bi posnemali, se to bi jim bili pustili in drugačni bi se vrnili k nam, in bolj bi vas bili veseli, kakor smo sedaj.

In narod ta narod slovenski, ki je bil od nekada dober in blag, je moral pobrati vse najgrše, najslabše. Fantje, ali boste tako grdo blatili našo mlado, komaj odrešeno domovino? Če ji že nečete delati časti, saj sramotejti ne napravljajte! Pustimo drugim narodom, kar je njihovega, sami imamo zadosti slabega, ni treba, da bi še od drugod vlačili skupaj nesnago in grdobije. Fantje! Ni še prepozno! Vzdrnite se, dokler je še čas, da boste zopet naš ponos in čast domovine. Ne varajte naših upov, ki smo jih stavili na vas, ne oskrunajte naše domovine s tujimi madežili!

Belgrad, 6. jan. "Politika" poroča podrobnosti o nameravanem atentatu na regenta. Atentator se piše Petar Čubrinović in je bil svoj čas policijski agent na Cetinju, sedaj pa je detektiv v službi rimske policije. V Cannes, kjer je hotel izvršiti atentat, se je pripeljal naravnost iz Rima. Kdo ga je najel, noče povedati, našli so pri njem spise, iz katerih se da sklepati, da je bil v zvezi z okoli o kralja Nikite in z laškimi nacionalisti.

Belgrad, 6. jan. Češka vlada v Pragi je dobila v roke dokumente iz katerih se jasno razodevajo načrti madžarskega vohovnega poveljnika Hortha. Najprej namerava napasti in sicer že v prvi pomladi Romu. Ker je mnenja da je ta najslabša. Za tem pa Jugoslavijo in Čehoslovaško, o katerih upa, da ju bodo do takrat razjedli notranji spori. Ta novi dokaz madžarskega nepoboljšljivega imperija lizma vzbuja v češki javnosti umevno veliko ogorčenje. Splošna sodba je, da je današnjim madžarskim mogotcem, ki so verni dediči Tisze, Werkele-a itd. podtikovati tu di tak blazen poskus. Da se ogrožene države/zavarujejo proti vednim vznemirjenjem od madžarske strani, je potrebno, da sklenejo med seboj čim ožjo obrambno zvezo in pritegnejo k njej tudi Avstrijo.

Zagreb, 6. jan. Policijsko poverjenstvo je obsodilo nad 20 zagrebških trgovcev, večinoma same žide, zaradi draženja na denarne kazni od 3000 — 20.000 K in zaporne kazni od 1 — 5 tednov. Med kaznovanimi so tudi lastniki največjih zagrebških trgovin.

Pomoč beguncem. Belgrad 29. dec. Kredit, odobren vladi za begunce iz okupiranih krajev, znaša 10,200.000 kron.

Umetna gnojila, ki so tako koristna za polja in travnike, poleg drugih dobrot uničujejo tudi mravlje, ki se nahajajo pod zemljo.

Ako imaš zdrave zobe in potem tudi zdrav želodec, nikdar ne jej prevroče ali premrzlo. Ravno tako ne menjajte hitro vročine in mraza. Držite usta kolikor mogoče zaprta (tudi jezik) a dihaajte skozi nos.

V Belgiji se nahaja neki stavec, ki ima 33 otrok, 22 si nov in 11 hčerk. Stavec je bil samo dvakrat poročen.

Drevje, ki raste na severni strani obronka daje mnogo bolj trpežen les kakor drevje ki raste na južnem obronku.

Hiša se da v rent kaki družini zastonji, ki bi nekoliko varovala okoli hiše in kaj po magala pri gospodinjstvu. Fr. Kastelic, 1283 E. 170th St. 17

Pohištvo za dve družini je naprodaj, pa še en kanalček zraven. Se proda poceni, radi odhoda v staro domovino. Vprašajte na 1177 E. 60th St. ali pa na 1048 E. 62nd St. 15

Želim kupiti pohištvo za 5 do 7 sob, in želim dobiti tudi v rent dotično stanovanje, kjer se proda pohištvo, če je mogoče. Kdor ima kaj naj na znani v upravnistvu lista 16

POZOR!

Dr. Edinost je sklenilo, da je za tri mesece, januar, februar in marc prosta pristopnina. Torej kogar veseli petje in zabava naj ne zamudi te prilike in pristopi k družtvu Edinost.

Anton Podpavec, tajnik Wed. 38

Naprodaj hiša 6 sob, lot 40 x181. Oglasite se po 4. uri ali v nedeljo. Gotov denar. 1214 E. 61st St. 16

Želim dobiti eno bolj prletno žensko paziti na enega otroka in pomagati kaj pri kuhanju. 3607 Sackett ave. 15

Belgrad, 6. jan. "Politika" poroča podrobnosti o nameravanem atentatu na regenta. Atentator se piše Petar Čubrinović in je bil svoj čas policijski agent na Cetinju, sedaj pa je detektiv v službi rimske policije. V Cannes, kjer je hotel izvršiti atentat, se je pripeljal naravnost iz Rima. Kdo ga je najel, noče povedati, našli so pri njem spise, iz katerih se da sklepati, da je bil v zvezi z okoli o kralja Nikite in z laškimi nacionalisti.

Belgrad, 6. jan. Češka vlada v Pragi je dobila v roke dokumente iz katerih se jasno razodevajo načrti madžarskega vohovnega poveljnika Hortha. Najprej namerava napasti in sicer že v prvi pomladi Romu. Ker je mnenja da je ta najslabša. Za tem pa Jugoslavijo in Čehoslovaško, o katerih upa, da ju bodo do takrat razjedli notranji spori. Ta novi dokaz madžarskega nepoboljšljivega imperija lizma vzbuja v češki javnosti umevno veliko ogorčenje. Splošna sodba je, da je današnjim madžarskim mogotcem, ki so verni dediči Tisze, Werkele-a itd. podtikovati tu di tak blazen poskus. Da se ogrožene države/zavarujejo proti vednim vznemirjenjem od madžarske strani, je potrebno, da sklenejo med seboj čim ožjo obrambno zvezo in pritegnejo k njej tudi Avstrijo.

Zagreb, 6. jan. Policijsko poverjenstvo je obsodilo nad 20 zagrebških trgovcev, večinoma same žide, zaradi draženja na denarne kazni od 3000 — 20.000 K in zaporne kazni od 1 — 5 tednov. Med kaznovanimi so tudi lastniki največjih zagrebških trgovin.

Pomoč beguncem. Belgrad 29. dec. Kredit, odobren vladi za begunce iz okupiranih krajev, znaša 10,200.000 kron.

Umetna gnojila, ki so tako koristna za polja in travnike, poleg drugih dobrot uničujejo tudi mravlje, ki se nahajajo pod zemljo.

Ako imaš zdrave zobe in potem tudi zdrav želodec, nikdar ne jej prevroče ali premrzlo. Ravno tako ne menjajte hitro vročine in mraza. Držite usta kolikor mogoče zaprta (tudi jezik) a dihaajte skozi nos.

V Belgiji se nahaja neki stavec, ki ima 33 otrok, 22 si nov in 11 hčerk. Stavec je bil samo dvakrat poročen.

Drevje, ki raste na severni strani obronka daje mnogo bolj trpežen les kakor drevje ki raste na južnem obronku.

Hiša se da v rent kaki družini zastonji, ki bi nekoliko varovala okoli hiše in kaj po magala pri gospodinjstvu. Fr. Kastelic, 1283 E. 170th St. 17

Pohištvo za dve družini je naprodaj, pa še en kanalček zraven. Se proda poceni, radi odhoda v staro domovino. Vprašajte na 1177 E. 60th St. ali pa na 1048 E. 62nd St. 15

Želim kupiti pohištvo za 5 do 7 sob, in želim dobiti tudi v rent dotično stanovanje, kjer se proda pohištvo, če je mogoče. Kdor ima kaj naj na znani v upravnistvu lista 16

POZOR!

Dr. Edinost je sklenilo, da je za tri mesece, januar, februar in marc prosta pristopnina. Torej kogar veseli petje in zabava naj ne zamudi te prilike in pristopi k družtvu Edinost.

Anton Podpavec, tajnik Wed. 38

Naprodaj hiša 6 sob, lot 40 x181. Oglasite se po 4. uri ali v nedeljo. Gotov denar. 1214 E. 61st St. 16

Želim dobiti eno bolj prletno žensko paziti na enega otroka in pomagati kaj pri kuhanju. 3607 Sackett ave. 15

BOLNI SLOVENSKI LJUDJE

Če ste postali brez uspeha, da odpravite PRIDITE K NAM, kajti imeli smo mnogo let skusnje, ko smo zdravili MOŠKE IN ŽENSKÉ, ki so trpeli na KRONIČNIH, NERVOZNIH IN KOMPLICIRANIH BOLEZNIH KATERE so bile sanemarijene ali pa nepravilno zdravljene. Imel sem uspeh z mnogimi pacienti, ki nikakor niso mogli dobiti olajšanja ali zdravila, in kar sem storil za druge, lahko naredim za vas. Nikar ne zapravljajte več časa, ampak pridite danes k meni. Nasvet je zastonj.

ALI TRPITE NA
KRONIČNIH, NERVOZNIH, KRVNIH, KOZNIH ALI KOMPLICIRANIH BOLEZNIH, ali pa imate ŽELODCNE, ODVAJALNE IN JETRNE NEPRILIKE, ali imate mogoče REVMAZEM, BOLEČINE V HRBTU, GLAVOBOL, ZAPRTJE, VRTOČLAVOST ALI PA KATAR V GLAVI, NOSU ALI GRLU. Če je tako, tedaj se posvetujte z menoj, kajti imel sem priliko z uspehom zdraviti vse te bolezni. Poda vam bom svoje pošteno mnenje glede vašega zdravja, potem ko vas akuratom in natančno PREISCEM in vam povem kaj morem narediti za vas. VPRAŠAJTE ME SEDAJ, KER ODLASANJE JE LAHKO PREPOZNO.

POMNITE PREISKAVA JE ZASTONJ.

Ob nedeljah od 10. zj. do 2. pop. **DR. KENEALY** Uradna ure od 9. zj. do 8. zvečer.

647 Euclid ave. Second Floor, Cleveland, Ohio. Over New Idea Bldg. Republic Bldg. Poleg Star gledališča.

DANES JE DENAR PO (LAHKO SE IZPREMENI)

100 KRON \$1.25

(Poština samo 25 centov za vsako svoto)

Posebne cene za večje nakupe.

Glavni urad American Express Co. 65 Broadway, New York.

Money Order in poštna znamka

Je vse, kar potrebujete da pošljete denar v katerikoli kraj Jugoslavije. Sedaj, ko je denar poceni, je izvrstna prilika, da ga pošljete domov, kjer ga silno potrebujejo. Brez ostru na to, kjerkoli živite v Zdravstvenih državah, vi lahko pošljete denar v Jugoslavijo ravnotako poceni, ravnotako pripreste in skraj ravnotako hitro če bi živeli v New Yorku.

ČESA JE TREBA:
Pišite naravnost na spodnji naslov ter pridenite ekspresni Money Order ali pa poštne Money Order, istavljene na AMERICAN EXPRESS COMPANY, New York, za število denarjev, katere hočete poslati. Napišite svoje polno ime ter naslov ter ime in poln naslov svoje kateder pošljete denar. Vaš denar bo poslan takoj po najnižji ceni ter vam bomo poslali rezit.

All pa če hočete, pišite po informacije, na kancice ali naslovljene nalepke, ostruma se oglasite v kateremkoli velikem ekspresnem uradu:

Ustanovljeno 1841 kapital \$18,000,000

American Express Company

Foreign Money Order Department "N"

65 BROADWAY, NEW YORK
URAD V CLEVELANDU: 2048 E. 9th ST

Kjerkoli in kamoekoli pošljete denar, zahtevajte znanj potrdilo American Express Company. To je vaša zavarovalnica proti izgubi.

Lake Shore Banking & Trust Co.

ST. CLAIR AVE. VOGAL 55. CEŠTE

Pošiljamo denar v staro domovino točno in hitro. Vsaka pošiljatev je jamčena. Prodajamo likfarte. Pomagamo dobiti legitimacije, pase. Plačamo od hranilnih vlog 4 proc. obresti. **POŠILJAMO AMERIŠKE DOLARJE V JUGOSLAVIJO.**

J. B. MIHALJEVIC
upravitelj inozemskega oddelka.

Dr. RAY R. SMITH

ZOBOZDRAVNIK

PRAVI
Jaz bom tako previden pri popravljanju vaših zob, kot bi bili vi, če bi popravljal moje.

VSE DELO GARANTIRANO ZA DESET LET.
Solidne zlate krohe in bridgework. Moj lastni Peridonto za puljenje zob brez bolečin.

PREISKAVA ZASTONJ.
Nobenih uradnih ur v nedeljo. Zaprto ob sredah in sobotah zvečer.

DVA URADA:
Vogal 67. ceste in St. Clair Ave. Vogal 28. ceste in St. Clair Ave. Dr. J. C. Cox, vodja

POZOR ŽENINI IN NEVESTE!

All veste kje dobita najlepši avtomobil za poroko?

Jos. Vovk, 6708 Bonna Ave.
Ima avtomobil na razpolago vedno, poceni ali podveta. Je lep zaprt in zrak avtomobil. Povečanje za poroko, krsta in pogrebe. Se priporoča.

JOS. VOVK, 6708 BONNA AVE.
Točna postrežba noč in dan.

PRINCETON 1233 L ROSEDALE 2148 J

1288 T. M.

Naznanjam članom dr. Carniola, 1288 T. M. da bom pobiral asement v Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave. II. nadstr. soba št. 3. in sicer vsako soboto zvečer od 6. do 9. ure in ne druge dneve. Na domu ne vzajem nobenega asesmenta več od nobenega člana. Prošeni so vsi cenjeni člani, da to pazno prečitajo in upoštevajo, da ne potem nepotrebnega izgovora.

Na domu ne vzajem asesmenta iz razloga, ker člani izprašujejo vsepovsod predno pridejo na pravi prostor, in jih pride toliko na dom, da mi prostor ne zadostuje. Društvo ima svoje seje dvakrat na mesec, in če pobiram še 4 sobote, to je 6 krat na mesec mislim, da to zadostuje. Nadalje vas opozarjam, ne pošiljajte otrok na sejo, da plačajo, ker ne bom smel od njih pobirati. Pošljite raje na soboto, pa skrbite, da bo vaš asesment plačan vsak mesec do zadnjega dneva v mesecu. Ako vam ni mogoče plačati iz kateregakoli vzroka, javite to tajniku, da vas opraviči, sicer ste suspendirani po pravilih.

Se nekaj: Društvene seje se vršijo vsako 2. in 4. nedeljo v mesecu v Grdinovi dvorani na 6025 St. Clair ave. ob 9. zjutraj. Toraj prosim, upoštevajte to, ne hodite vedno v S. N. Dom tam nadlegovat. Z bratskim pozdravom John Tavčar, R. K. 6110 St. Clair ave.

OGLAS.

Članom dr. Srca Jezusovega. Poziva se vas stem, da se v polnem številu udeležite prihodnje seje v nedeljo, 8. febr. Glavna točka, ki se ima vršiti na tej seji je nakup delnic Slov. N. Doma, namreč koliko in iz katerih virov naj se iste nabavi. Pridite torej k seji in glasujte po svojem prepričanju, da ne bo pozneje nepotrebne ga prerekanja o tem. Objednani se opozarja člani, ki pošiljajo asesment po otrocih, da se v bodoče pobira asesment samo do 1. ure pred sejo in ne pozneje, kar naj prizadeti upoštevajo. Z bratskim pozdravom Fr. Zupanič, tajnik, 1364 E. 36th St. 15

Farma 100 akrov z živino in orodjem naprodaj, ob tla kan cestici, 2 milj od mesta in postaje. Dobra hiša 7 sob, nov basement, hlevi, poslopja, fina zemlja, nekaj lesa, 6 krav, 2 konja, seno, slama, oves in dr. Poceni za \$12.500. Na odplačila. Steibel, 1013 Evangeline Rd. Wood 456 R. 15

Farma naprodaj, 12 in četrt akra, z vso opravo in orodjem, živino. Hiša 9 sob in druga poslopja. Hiša sama je vreden \$8000 med brati. Vse skupaj za \$7600. To ne bo dolgo trajalo, hitite. 1100 E. 143rd St. off Coit Rd. 16

V najem se da, proda ali zamenja 140 akrov farma, dobra zemlja, fina poslopja, lep kraj. Steibel, 1013 Evangeline Rd. Tel. Wood 456 R. 16

POZOR!

Ali ste pripravljene? Ali ste kaj pomislili na VE LIKO MASKERADO, katero priredi dram. društvo "LILJA" V SOBOTO, 14. FEBR. V SLOVENSKEM DOMU? 16

16 krasnih nagrad se bo radelilo med maske. Na noge! Pripravite se! Dobiček je namenjen Slov. Domu v Collinwoodu in za prospah dramatike. Kaj ne, da se gotovo udeležite?

Najstarejši slovenski plumbarji

Kadarkoli potrebujete dobrega plumbarskega dela, katerega hočete imeti izvršeno hitro, točno in po smerni ceni, tedaj se oglasite pri najstarejšem slovenskem plumbarskem podjetju v Clevelandu.

MOHAR in OBLAK, ki izvršujemo vsa plumbarska dela, naše delo je garantirano, naše cene nizke. Tel. Edgewater 1625 R. - 5421 W. 97th St. (X150)

NAPRODAJ je brivnica in pool room. Vprašajte na 642 E. 152nd St. (14)

Pozor, rojaki in rojakinje.

Najuspešnejša ALPENTINKURA za moške in ženske lase, od katere takoj prenehajo lasje izpadati, in zrastejo v 6 tednih gosti in krasni lasje, saj ne so še korenine na glavi. Za fan- to in moše, ki žele imeti krasne in goste brke se rabi Alpenomada, od katere v 6 tednih krasni in gosti brki popolnoma zrastejo. Ako imate REVMAZEM, kosti- boli, trganje, oteklino ali krč v nogah, rokah, potem rabite WAHCIC Fluid, ki je najuspešnejše zdravilo, od katerega tekem 8 dni ozdravite od najsta- rejših boleznih. Rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurja ocesa, ozeb- line in drugo v par dnevih popolnoma odstranite. Kdor rabi moja zdravila brez uspeha, povrnem denar. Pišite ta- koj po cenik, ki ga pošljem zastonj, ali pa pridite osebno. JACOB WAHCIC, 6702 Bonna Ave. Cleveland, Ohio (W)

Se nekaj: Društvene seje se vršijo vsako 2. in 4. nedeljo v mesecu v Grdinovi dvorani na 6025 St. Clair ave. ob 9. zjutraj. Toraj prosim, upoštevajte to, ne hodite vedno v S. N. Dom tam nadlegovat. Z bratskim pozdravom John Tavčar, R. K. 6110 St. Clair ave.

Prihranite si denar

na vaših oblekah. Pošljite vaše stare obleke čistiti in barvat k Franku, ker boste zadovoljni.

Telefoni
Rosedale 5694
Central

FRANK Cleaners & Dyers

1361 E. 55th St.
zraven St. Clair Ave.

Kašelj

20 let na svetu najučinkovitejši zdravilo, ki opremlja prsni, grlo in dihalne poti s petdesetimi različnimi zdravilnimi snovmi, ki delujejo skupaj in na ta način ustvarijo vnanostno ter kašelj, kašelj, kašelj ali boljše kašelj.

Sievera's Balsam for Lungs

Sievera's Balsam za pljuča, ki je do leta 1881, ko je izumljen, ni bilo drugo zdravilo, ki bi delovalo tako učinkovito na pljuča, kot Sievera's Balsam. To zdravilo je bilo uporabljeno v vseh delih sveta, od Arktike do tropskih dežel, in je bilo vedno uspešno. Cene so in v lekarnah, ali v vsaki dobri lekarni, v vsaki dobri lekarni.

NIZKE CENE

Cene kronam so tako nizke, da skoro ne morejo biti nižje. Izrabite to priliko, ako name- ravate poslati svojem kaklo po- moč ali plačati kak dolg. Vsaka pošiljatev potom moje tvrdke je popolnoma varna pred izgu- bo.

- 100 Kron za \$ 1.30
- 200 Kron za \$ 2.50
- 500 Kron za \$ 6.00
- 1000 Kron za \$ 11.75
- 5000 Kron za \$ 58.00
- 10.000 Kron za \$ 115.00
- 25.000 Kron za \$ 285.00

- 50 Lir za \$ 4.50
- 100 Lir za \$ 8.75
- 200 Lir za \$ 17.00
- 500 Lir za \$ 42.75
- 1000 Lir za \$ 85.00

POTOVANJE. Parniki s starokrajskimi potniki zopet redno odhajajo vsak teden. Kdor želi potovati naj piše ali pa pride na moj naslov. Prostor na parniku se lahko dobi.

POTNE LISTE preskrbim onim ki nočejo sami imeti tega posla.

PRENOČIŠČE: Ako hočete imeti snažno, udobno in varno prenočišče po nizki ceni, ko ste New Yorku, se oglasite v mojem uradu; nič zato, ako ste kartu kje drugje kupili. Posre- čilo se mi je namreč dobiti primer- no tri-nadstropno poslopje za prenočišče za potnike.

LEO ZAKRAJŠEK
70 - 9th Avenue,
NEW YORK, N. Y.

Dr. D. J. SMALLY

zobozdravnik
6204 ST. CLAIR AVENUE
Uradne ure:
od 9. zjutraj
do 8. zvečer.
V nedeljo od 9. do 12.
Govori se slovensko in hrvatsko.

Dr. J. B. ZUPNIK,

Slovenski ZOBOZDRAVNIK.
6127 St. Clair Ave.
Nad Grdinovo trgovino.
Uradne ure
8:30 zjutraj do 8. zvečer

KJE

dobite najboljši sladoled in mehke pijače?
V lekarni
F. BRAUNLICH,
1353 E. 55th STREET
vagal St. Clair Ave.
Točna postrežba.
Stanovanje se da v najem, 3 sobe, za malo družino. Poz- vete se v upravnitvu 15

Prvi in Edini Slovenski Doktor Ophthalmologije

Zdravim slab pogled, glavobol in nervoznost z oftalmologijsko metodo in preskrbim očala. Upravnam križopogled brez operacije. Ako ste vi ali vaš otrok križopogleda, pridite k meni ob pravem času, da vas ozdravim. Uprava- nje križopogleda se vam garantira. Ka- dar vaša očala dajo dober pogled, to- da ne ojačajo glavobola in nervoz- nosti, je to dokaz, da očesa niso pra- va. Vprašajte mene zakaj niso prave, nasvet se vam da zastonj. Glavobol in nervoznost povzročajo slabe oči. Ako imate slab pogled in ne dobite pravih očal ter oftalmologično zdravljenje, postanejo živci v očesu mrtvi in zgubi- te vaš vid.

L. A. STARCE
DOCTOR OF OPHTHALMOLOGY
5391 St. Clair Ave.
URADNE URE:
od 10 do 12
od 2 do 4
od 6 do 8
ob nedeljah od 10 do 12

Dr. S. Hollander,
zobozdravnik

1355 E. 55th St. vog. St. Clair
Vstop na 55: cesti nad lekarno
Ure od 9. zjutraj
do 8. zvečer.
Zaprto ob sredah pop.
tudi v nedeljo zjutraj.

POUK V IGRANJU NA PIANO.

Slovenec se priporočam za poučevanje njih otrok na glasovir. Mnogolletna skušnja v igra- nju mi dajejo priliko, da lahko v kratkem času in v zadovolj- volnost naučim vaše odradene dečke in deklice dobro igrati na glasovir. Vi boste zadovoljni s uspehom. Poučujem popularno, klasično ali harmonično glasbo.

EMELIA FABIAN
1025 E. 62nd St.

Parniki za Evropo.

- S. S. Roma 9. febr.
- S. S. Saxonia ... 21. febr.
- S. S. Kaiserin Auguste Victoria 25. febr.
- S. S. Carmania ... 2. marca
- S. S. Imperator ... 6. marca
- S. S. Royal George 9. marca
- S. S. Mauretania 20. marca

Mi smo pripravljene, da vam preskrbimo prostor na teh parnikih. Tiketi se prodajo do Baszla, Buchsa ali Trsta.

Pošiljamo denar v Evro- po po najnižjih cenah.

Zupnick & Co.

Pošiljanje denarja in pa- robrodni listki.
6024 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO

ROJAKI,

naročite hiše sedaj. Povejte kakšno hišo in kje hočete imeti. Mi imamo več različ- nih hiš naprodaj. Oglasite se na 6508 St. Clair ave. St. Clair Realty Co. Jos. Lubin 19

Pazite na me- njajoče cene.

Sedaj morete poslati denar v staro domovino na Kranjsko, Štajersko, Hrvatsko, Koroško v KRONAH ali lirah v one kraje, katere so Italijani zasedli.

Današnje cene zajedno s poštarino so:

100 Kron	\$ 1.25	500 Kron	\$ 6.00
200 Kron	\$ 2.40	1000 Kron	\$ 11.20
300 Kron	\$ 3.60	5000 Kron	\$ 56.00
400 Kron	\$ 4.80	10000 Kron	\$ 111.00

Lahko tudi kupite vozni listek pri nas za potovanje v staro domovino, toda pernice so sedaj prenapolnjeni, in naj bo vsak pripravljen čakati nekaj časa v New Yorku. Tiso- če ljudi je, ki čakajo, toda potniških parobrodov je malo. Pišite nam za vsa pojasnila, in boste točno in pošteno vselej postreženi od domačih ljudi.

Frank Sakser
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

X-zarki preiskava za \$1.00

Če ste bolni, brez ozira kaj je vaša bolezen, ali koliko ste že obupali radi boleznih. Nikar ne izgubite upanja, ampak pridite k meni. Jaz zdravim vsakovrstne specialne bolezni moških in ženak, zajedno pa bolezni krvi, kože, ledene, obisti, jeter, pljuč, mišic, srca, nosu in grlu. S pomočjo X-zarkov, elektricitete in mojega najbolj modernega zozravljenja, boste postali boljši v najkrajšem mogočem času. Pri nas ni nobenega uganjanja. Skrivnost mojega uspeha je moja skrbna metoda preiskave, da doženem, kaj vas boli. Jaz rabim X- tarke, stroj, mikroskop in kemično analizo ter vse znanstvene metode, da pronajdem vzrok vašega trublja. Ali ste slabše? Pridite k meni, jaz vam pomagam! Moje posebno preučevanje metod, ki se rabijo na evropskih klinikah v Berlinu, Londonu, Dunaju Pa- rizu in Rimu in moja dvajsetletna skušnja v zdravljenju akutnih in kroničnih bolezni moških in ženak mi daje prednost pri zdravljenju in moji uspehi so bili jako zadovoljivi. Jaz rabim veliko krvno sredstvo 606 in 914. Vse zdravljenje absolutno brez bolečin. Vi se lahko zanesete na pošteno mnenje, pošteno postrežbo in najboljšo zdravljenje za ceno, ki jo morate plačati. Če je vaša bolezen neozdravljiva, vam takoj povem. Če je ozdravljiva, boste ozdravili v najkrajšem času. Govorimo slovensko.

DOKTOR BAILEY "SPECIJALIST"
5511 Euclid Ave. blizu 55. ceste Room 222. Drugo nadstropje.
Uradne ure od 9:30 zjutraj do 8. zvečer. V nedeljo od 10. do 1. Cleveland, Ohio

Nehajte plačati rent. LASTUJTE SVOJO HIŠO RADI VAŠIH OTROK.

Vaš stari prijatelj John Kova- čič je upravitelj oddelka za pr- dajanje zemljišč od The R. F. Clark Land Co. Vprašajte Mr. KOVAČICA za nasvet. On je sedaj s R. P. Clark Land Co. na 501 Bangor Bldg. 942 Prospect St. Telefon Prospect 316

National Drug Store!
SLOVENSKA LEKANA
Vogal St. Clair ave. in 61. ces- ta. S posebno skrbnostjo izdelu- jemo zdravniške prepise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

POZORI PLUMBINGI

Ako rabite v hiši zaneslji- vega delavca za vsakovrst- no plumbersko delo, potem se oglasite pri našem sta- rem, dobro znanem prijate- lju
Geo. A. Lorentz,
6203 Superior ave.

Sprejemam vsakovrstna popravila, postavljam kopa- lišča, vsakovrstne sinke, boiler- le na paro, za vročo vodo toilete in najnovejše vrste furnese.
CENE NIZKE IN DE- LO GARANTIRANO!
Bell Phone Rosedale 5224
Princeton, 1319 W. (x25)

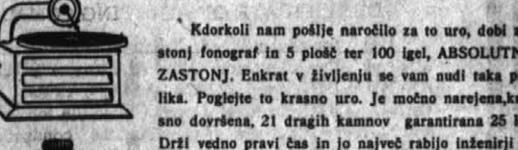
Vaše veselje je pri- ča vašega zdravja.

Ako ste zdravi, se počutite srečnim, toda ako je vaše zdravje podnormalno, je vaša dolžnost, da se seznanite s kiropraktiko, ki stori več za povrnitev vašega zdravja kot vsa druga mogoča sredstva. To znanje zdravilstva je med drugimi narodi čez vse priljub- ljeno, toda še neznan med Slovenci. Ako trpite v katerem od sled- čih: Glavo, nos, pljuča, spleen, ledice, oči, vrat, želodec, jetra, ro- ke, ušesa, srce, čreva, noge, ali boleznih v spodnjem delu života. Pridite k meni, jaz vam bom pomagal s tem, da odstranim vzrok bolezni, ki se vedno nahaja v gotovih delih hrbtenice. Brez me- dicine ali operacije. PREISKAVA HRBTENICE IN NASVET ZASTONJ.

Albert Ivnik, D. C.

PRVI SLOVENSKI KIROPRAKTOR.
NAD BRIVNICO 5506 ST. CLAIR AVE.
Uradne ure: 10-12, dop. in 2-4 pop. ter 7-8 zvečer.
V nedeljo od 10-12 dop.

Zastonj! fonograf Zastonj!

Kdorkoli nam pošlje naročilo za to uro, dobi za- stonj fonograf in 5 plošč ter 100 igel, ABSOLUTNO ZASTONJ. Enkrat v življenju se vam nudi taka pri- lika. Pogledite to krasno uro. Je močno narejena, kras- no dovršena, 21 dragih kamnov garantirana 25 let. Drži vedno pravi čas in jo največ rabijo inženjerji in drugi, ki morajo meti natančen čas. Redna cena te ure je \$18.00, toda da predstavimo to uro občinstvu, jo prodajamo za \$12.95, in kdor izreže ta oglas ter poš- lije naročilo za uro, dobi ZASTONJ FONOGRAF, 5 plošč in 100 igel. Pošljite nam samo \$1.00, ostanek plačate ko dobite uro in fonograf. Pošljite naročilo ta- koj, ker imamo le 1000 takih fonografov. Ne odlašajte ampak pišite danes na:

EUROPEAN WATCH CO. 1065 MILWAUKEE AVE. Dept. 893, Chicago, Ill. (Wed.)

POZOR!

Rojaki in rojakinje, pridite in se pripravite o mojih nizkih cenah. Dve steklenici "catsup" samo 25c, najbolj- ši jelly 17c funt, pianu fišel pet fun- tov za 50c, sardine 10c štalijska. Vse druge groceries gotovine dobite pri nas po smerni ceni.
J. ZAKRAJŠEK,
6427 St. Clair Ave.,
nasproti S. N. Doma (15)

Dve sobi se oddajo v najem za 4 fante, ali pa dve dekleti, brez hrane. 1378 E. 47th St. 20

Odda se velika soba za dva fanta. Gorkota, kopališče in elektrika. 5900 Prosser ave. spoda. 14

SVETLOBA IN SENCA.

POVEST
Spisal
DR. FR. DETELA.

All se čebelam branite, oče?" je nagovoril mladi Tetreva starega Klančarja, ki je sedel z dolgim muhalkom na kolenih pred uljnjakom in gledal po dolini, ki jo namaka tiha Temenica.

"Ker imam muhalknik, misliš?" je dejal Klančar in se odmeknil na klopi, da je prisedel okroglihočni, dobrodušni Tetreva. "Ena dva sršena, ki mi hodita po čebela, bi rad pobil. Gnezda jim ne morem iztekniti, da bi jih zazidal ali poparil. Čebele imajo zdaj največ dela in tako pridne so da se hočejo končati. Nekatere pride tako obložena da kar na brado ne more. Ta grdoba mi jih pa lovi."

"Za čebele bo letos dobra letina," je menil Tetreva. "Ajda že tako diši, kakor da bi med trgal."

"Ej, Tetreva, dokler so ljudje črno ajdo sejali, je bilo boljše; siva ni zatorej. Torej ti si se pa srečno rešil svojega posestva?" je dejal Klančar in napol pomilovalno, na pol porogljivo pogledal brezskrbnega soseda.

"Hvala Bogu, dobro se je prodalo," se je pohvalil Tetreva. "Prej se iz dolgov in skrbi nisem več viden; zdaj sem pa bruhal z denarjem na dan in zamašil upnikom usta. Ostala mi je lepa kočica, dela malo in skrbi nič."

"Ej, dela ti tudi prej nisi imel, ali pravzaprav imel si ga, ampak ogniti si se ga znal. Lehko bi bil obdržal vse kar si imel, če bi se bil količkaj gibal."

"Čemu pa, in če bi bila vsa vas moja, ves Klanec! Otrok nimam in zdaj sem oddal še psa Judeža vašemu Tonetu. Ta mrha me noče že več poznati. Ko sem šel mimo vaše hiše, je stran pogledal."

"Hud je, ker si mu dal tako

čudno ime!" "Judež? Ko me je pa vedno izdajal in ni bil nikoli zanesljiv. Če sem le posedel malo pri Rožmanu ali se nekoliko iztegnil v senco, je že rekla ona: Murče, kje je gospodar? Pojdiva ga iskat! — In povsod me je izvohala ta izdajalska žival. Zdaj imam mir. Žena hodi pomagat k Rožmanu."

"Ti pa za pričo po sodišču, kaj? Da se ti le ljubi!"

"Saj ni zastoj, in doma nič ne zamudim." "To je res. Ti utegneš zmeraj, in ker si povsod zraven, si za pričo nalašč. Za koga pojdeš zdaj najprej?"

"Za Žagarjeva Gašperja. V nedeljo sta pri Rožmanu on in njegov prijatelj, polomljeni Miha, par breških fantov otokla."

"Miha je bil od nekdaj norec; Gašper je pa znorel, odkar je prišel od vojakov. Doma se mu mati sama ukvarja, on pa sedi po zaporih in plačuje odškodnine."

"Saj bo zdaj precej priženil, oče. Vašo Mano bo vzel, kakor sem slišal."

"Tako pravijo," je dejal Klančar in prijel za muhalknik. Velik sršen se je bil zalel proti uljnaku. Starec je previdno postopil in zamahnil, in sršen se je že premetaval in hrumel na tleh. "Grda mrha, zdaj mi ne boš več hotel morit," je dejal in pohodil razjarjenega roparja. "Glej ga, spaka! Dve čebelici sem tudi zadel. Strotici, saj vaju nisem nalašč," je pobiral čebele, ki so se valjale pred pi sanimi panji na tleh, in jih lahko polagal na brado, da so mogle zlesti skoz žrelo. Da bi ga katera pičila, se ni bal; zameril bi ji pa tudi ne bil, ker je vedel, da ga ni nalašč ali iz hudobnosti. "Gašper je tudi tak sršen," je dejal in se

del k Tetrevu. "Če bi bil jaz z Mano, ga ne vzamem, in če bi bil pozlačen."

"Če dobi dobro ženo in lepo doto, se bo morebiti poboljšal."

"Kako pa! Lepa doto, to mu diši. On bi zapravil in postopal, žena pa delala in stradala doma. Takšni ste moški. Ti, Tetreva, da ti po pravici povem, si samo toliko boljši, da se ne pretepaš."

"Tega nisem jaz nikoli špagal," je dejal Tetreva in si po gladi mehke roke. "Vaš Tone se pa tudi ženi; Kržanovo Jerico bo vzel, sem slišal."

"Ti, Tetreva, pa res vse vidiš in vse slišiš. Ali si še za kaj drugega na tem svetu? Ampak moj Tone, to je pa drug mož. Jaz ga ne bom hvalil, ker ga vsi poznate. Od zore do mraka vedno pri delu. Ali ga slišiš, kako žaga in struži? Takšnega mizarja ni. In glej, koliko ima lesa pripravljene! Orehovega, hrastovega, javorovega, črešnjevoga. Jerica Kržanova je pridna in dobra ženska; vendar pa naj Boga zahvali, kadar dobi Toneta."

"Res je to; res je pa tudi, da nima vsak daru za delo. Jaz sem prešibak. Verjemite mi, da večkrat poskušam; a hitro me prevzame. Od mladih nog se mora človek držati dela. Jaz sem pa prej zmeraj mislil, da mi ne bo treba, in kaj fiocem zdaj, ko sem že čez trideset! Kaj pa, oče, ti sta jabolka, ki tam v travi leže, ali smem jaz pobrati? Prazen pridem nerad domov."

"Poberi v božjem imenu! Počakaj, ti bom še malo potresel."

Tetreva si je napolnil ruto in žepe in se obrnil počasi navdol proti svoji koči na koncu klanske vasi. Klančar ga je spremljal z očmi sko raj do doma. Zakaj njegova hiša je stala nad vasjo, tako da se je naravnost videla ura in od bližnjih poslopj v vasi skoraj vse strehe.

"Čemu živi tak človek?" si je dejal Klančar, ogledal se

uljnjak in odli skoz vrh v hišo.

Mizarnica je bila odprta, in sin Tone, krepak fant širokega, rjavega obraza, je stal pred stružnico in počasi kakor nevede pull ostružke iz stružca in poslušal sestro Mano, ki se je v kuhinji ogorčena razvnela, kakšno krivico da delajo ljudje Žagarjevu Gašperju, kako ga obrekujejo, ko je vendar priden in dobrodušen fant; seveda, če mu zabavljajo drugi, če ga napadajo, se mora braniti.

"Meni se zdi, Mana," je dejal Tone počasi, "da ga ti ne poznaš prav. Ali ni povsod preprij in pretep, kamor pride on?"

"Ker ga drugi ne puste pri miru," ga je zagovarjala Mana. "Da je nagle krvi, to je res; a je tudi dobrega srca."

"Zakaj pa materi naga- ja?"

"Njegova mati je najsitnejša ženska vse fare."

"In kako grdo ravna z živino, kako pretepa konje!" "Ah veš ti, Tone, da midva tega ne umejeva? Pri nas nimamo konj, in to žival je gotovo treba v strah prijeti. Brez strahu še mačka ni pridna. Toda jaz ga nič ne zagovarjam. Takšen je, kakršen je; le to pravim, da mu je treba samo poštene in dobre žene."

"Jaz se le bojim, Mana, da bo z ženo ravnotako ravnal kakor zdaj z materjo. Ti se nama smiliš, Mana, očetu in meni."

"Usmiljenje pa že takšno!" je dejala Mana in se obrnila tako urno, da se je prevrnil in razbil lonec na ognjišču.

"Če nočeš stati, pa leži!" je dejala odločno in pobirala črepinje.

"Poglej, Mana," se je oglašil oče, ki je ravno vstopil, "kako bi te zdajle pretepel Gašper, če bi bila ti njegova žena! Jaz in Tone te bova pa vedno rada imela, in če nama vse lonec pobiješ."

"Ker nič ne poznate Gaš-

perja, zato mi branite," je hitela Mana.

Oče pa ji je rekel, da ji ne brani nič, samo odsvetava "Sicer pa, če ima Gašper poštene namene, naj pride po dnevi, da se pogovorimo; kaj lazi ponoči okrog hiše, da ga mora Judež poditi!"

Jazbečar Judež je dremal mirno ves ta čas v veži na ku pu ostružja in s potrpežljivo ravnodušnostjo poslušal besedovanje. Semtertja je napol odprl razumno oko in po milovalno pogledal Toneta in očeta, ki morata prenašati to liko sitnosti.

Mana je ostala nevoljna kakor tista dekleta, ki najprej same odločijo, koga bodo vzele, potem pa hodijo za svet vpraševati in se ze, če kdo ne razume šale in ne svetuje tako, kakor same žele. Oče in sin pa sta bila žalostna, ker sta Mano rada imela in bi jo komaj najboljšemu možu pri voščila, nitar brezsrčnemu lenuhu, ki bo sproti zapravljaj, kar bo ona s krvavimi žulji prislužila.

Dan se je bil nagnil, in Tone je premišljeval, ali naj bi šel še na delo ali pa v vas h Kržanovim. Neodločen je stopil na prag in pogledal, kako pozno da je že. Za njim je prilezel Judež, pomahal z repom in pogledal gospodarja, kaj da namerava.

Izpred hiše je peljala pot na eno stran po ravnem med njivami proti gozdu, na drugo pa se je zavila in spuščala proti vasi. Tonetu se je zdelo, da se ne izplača več pričenjati dela.

"No, Judež, ali greva?" je dejal, stopil v sobo, snel klub s klina, ogrnil sukno, izbral v hramu nekaj lepih jabolk in ste obrnil.

"Pozdravi Jerico!" mu je zaklicala sestra. Judež se je zleknil z zadnjimi nogami, zleknil s sprednjimi, zaveval in pomigal z repom, pred vrati se je napol obrnil in čakal, kam da pojde Tone; zakaj ne potrebnega pota ni hotel delati. Potlej je hačal ob Tone-

tovi strani navdol na svojih kratkih, krivih nogah, kakor da bi se spakoval in pretraval, tem smečnejši, ker se je tako resno držal. Po bližnjici sta šla za hišami, ki so se skrivale za sadnim drevjem, čez pohiše cerkovnika in čevljarja Brica do Kržanovega doma, kjer sta sprejela Toneta gospodar in gospodinja in ga pridržala, češ, da se mora Jerica vrniti vsak čas.

To je bilo res. Jerica se je

peljala na vozu detelje z njive proti domu. Poleg voza je koračil hlapec Miha, ki je žil že dolgo let pri Kržanovim in si kar misliti ni mogel, da pojde Jerica od hiše. Zdelo se mu je, da ni še dolgo, kar jo je pestoval. In ko je bila shodila, kako je moral paziti da je ne pohodi, ker mu je bila vedno pred nogami in ga vedno motilias svojim čebljanjem in povpraševanjem!

Vabilo na veselico

KATERO PRIREDI

Društvo Zavedni "Sosedje",

ST. 158. S. N. P. J.

DNE 8. FEBR. 1920.

Pričetek točno ob 2. uri popoldne.

V JUGOSL. NARODNEM DOMU V EUCLID, O.

Tem potom se uljudno vabi vse Slovence in Hrvatve iz bližnje okolice, da se v obilnem številu udeležite naše veselice.

Pridite in zabavajte se z nami.

Za obilni obisk se priporoča

ODBOR

NAZNANILO.

Cenjena društva iz Collinwooda in Clevelanda, opozarjamo vas, da se vam nudi jako lepa prilika za krasne poletne izlete. Od sedaj naprej lahko zarentate dvorano za piknike, koncerte, itd. od Jugoslovanskega Narodnega Doma v Euclidu. Ne odlašajte, ampak preskrbite si sedaj, kajti čas hitro beži in spomlad bo kmalu tukaj.

Za obilen obisk se priporočamo. Kadar hočete zarentati dvorano, se obrnite do Mr. D. Massokatto, Euclid, Ohio poleg Mr. L. Recharja.

Jugoslovanski Narodni Dom

(Wed. 2-4)

FINANČNO POROČILO

Za Leto 1919

Slovenskega Stavbinskega in Posojilnega Društva

6313 St. Clair Ave.

SWORN STATEMENT OF SECRETARY:

State of Ohio }
Cuyahoga County } ss: Paul Schneller, being duly sworn, deposes and says that he is the Secretary of THE SLOVENIAN BUILDING and LOAN ASSOCIATION of CLEVELAND, OHIO, and that the foregoing statement and report is a full and detailed report of the affairs and business of said Company for the fiscal year ending on the 31st day of December, A. D. 1919, and that it is true and correctly shows its financial condition at the end of said fiscal year.

(Signed) Paul Schneller, Secretary

Subscribed and sworn to before me, this 31st day of Jan., A. D. 1920. John L. Mihelich, Notary Public

CERTIFICATE OF AUDITING COMMITTEE:

We, the undersigned, Frank Hudovernik, and Michael Malovrh, all of Cleveland, Ohio, Auditors of THE SLOVENIAN BUILDING and LOAN ASSOCIATION of CLEVELAND, OHIO, do hereby certify that the foregoing is a true and correct statement of the financial condition of the said Association on the 31st day of December 1919, and a true statement of its affairs and business for the fiscal year ending on that day.

(Signed) Frank Hudovernik

(Signed) Michael Malovrh
Auditing Committee.

Zgorajšnje finančno poročilo SLOVENSKEGA STAVBINSKEGA in POSOJILNEGA DRUŠTVA jasno kaže krasen napredek Društva tekom leta 1919 in priča o veliki potrebi takega zavoda v slovenski naselbini Clevelanda.

Pomoč, ki jo je dalo društvo rojakom v preteklosti, bo še izdatnejša in napredek še lepši, če se bodo vsi rojaki oprjeli tega svojega zavoda, ki plačuje visoke obresti na hranilne vloge, lepe dividende na delnice in ki je popolnoma varen in pod državnim nadzorstvom.

ODBOR.

ASSETS

Cash on hand	\$31,692.07
Loans on Mortgages	254,647.42
Collateral Loans	2,100.00
Furniture and Fixtures	1,151.10
Liberty Bond A/c	395.00
Total	\$289,985.59

DISBURSEMENTS

Loans on Mortgages	\$231,100.00
Collateral Loans	5,150.00
Unfinished Bldg. A/c	172,785.66
Withdr. of Running Stock	10,903.64
Withdr. of Deposits	177,192.68
Borrowed Money repaid	15,000.00
Reserve Fund Credit	400.00
Undivided Profit Credit	802.77
Borrowers Expense	1,252.93
Ten percent charged off Furn.	127.90
Dividends on running Stock	1,003.26
Dividends on paid up Stock	942.32
Interest on Deposits	5,357.54
Interest on Borrowed Money	305.00
Miscellaneous	355.49
Salaries of Officers	1,925.00
Rent	540.00
All other expenses	2,935.44
Liberty Bonds	2,992.74
Def. of last fiscal year	703.60
Total	\$631,775.97
Cash on hand	\$31,692.07
Total	\$663,468.04

EARNINGS

Interest	\$11,808.15
Premium	2,427.18
Appraisal fee	380.00
Initiation fee	297.50
Rent	130.00
Total	\$15,042.83

LIABILITIES

Running Stock and Dividends	\$17,149.26
Paid-up Stock	17,800.00
Deposits and accrued Interest	208,734.86
Reserve Fund	400.00
Undivided Profit Fund	802.77
Borrowed Money	30,000.00
Unfinished Building A/c	15,098.70
Total	\$289,985.59

RECEIPTS

Dues on Running Stock	\$17,136.90
Paid-up Stock	12,800.00
Deposits	310,996.76
Credits on Mortgages	17,880.70
Loans on Mortgages repaid	32,132.50
Collateral Loans repaid	3,790.50
Unfinished Building A/c	187,884.36
Borrowed Money	45,000.00
Overage	513.63
Miscellaneous	355.49
Borrowers Expense	1,252.93
Interest	11,808.15
Premium	2,427.18
Appraisal fee	380.00
Initiation fee	297.50
Rent	130.00
Liberty Bonds	2,801.93
Reserve Fund Credit	400.00
Undivided Profit Fund	802.77
Total	\$648,791.30
Cash on hand close last fisc. year	\$14,676.74
Total	\$663,468.04

DISTRIBUTION

Dividends on Running Stock	\$1,003.26
Dividends on Paid-up Stock	942.32
Reserve Fund	400.00
Undivided Profit Fund	802.77
Interest on Deposits	5,357.54
Interest on borrowed Money	305.00
Salaries of Officers	1,925.00
Rent	540.00
All other expenses	2,935.44
Def. close of last fiscal year	703.60
Ten percent charge off Furniture and Fixt.	127.90
Total	\$15,042.83